

I Svarīgākie datumi

Datums / periods	Svarīgi atcerēties!
1.februāris	Lauku atbalsta dienests (LAD) publicē lauku bloku kartē aizsargājamo ekoloģiski jutīgo ilggadīgo zālāju platības, kas iepriekšējā gada 31.decembrī identificētas Dabas aizsardzības pārvaldes sistēmā "Ozols". Zālājus ir aizliegts uzart un pārvērst par cita lietojuma zemi.
1.februāris – 1.aprīlis	Jāpārlicinās, vai LAD lauku bloku kartē lauksaimnieka apsaimniekotajai zemes platībai pēdējā gada laikā ir piešķirts ekoloģiski jutīgu ilggadīgo zālāju statuss. Rakstiski līdz 1.aprīlim jāinformē Dabas aizsardzības pārvalde un jālūdz atcelt ekoloģiski jutīgu ilggadīgo zālāju statusu platībām, kurām tas piešķirts pēdējā gada laikā, bet kuras apartas, pārveidotas par cita lietojuma zemi.
1.aprīlis	Jāiesniedz LAD lauku bloku precizēšanas pieprasījumi par jaunu lauksaimniecības zemes gabalu iekļaušanu lauku blokos, par esošo lauku bloku precizēšanu, par jaunu ainavas elementu iekļaušanu ekoloģiski nozīmīgu platību slānī, lauksaimnieka bloka izveidi. LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā paziņos datumu, kurā tiks uzsākta precizēšanas pieprasījumu pieņemšana. Jāiesniedz pieteikums vienā no bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijām, lai kļūtu par bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražotāju.
11.aprīlis – 22.maijs	Vienotā iesnieguma iesniegšana bez atbalsta apjoma samazinājuma. Vienotajā iesniegumā varēs norādīt vienīgi tos jaunus laukus vai precizējumus ārpus lauku bloka, kuru ārpus lauku bloka esošā platība ir vismaz 0,3 ha. Precizēšanas pieprasījumus vairs nevarēs iesniegt. Vienotajā iesniegumā jādeklarē kultūraugs, kas aug vai ir iesēts līdz 25.jūnijam un dominē līdz 31.augustam, pārsniedzot 60% no laukā augošajiem augiem.
11.aprīlis – 1.jūnijs	Iesnieguma iesniegšana tādas marķētas dīzeļdegvielas piešķiršanai, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi.
1.maijs	Bišu saimju skaita paziņošana Lauksaimniecības datu centram.
15.maijs – 15.septembris	Ganību sezona: periods, kuru izmanto dzīvnieku blīvuma un bioloģiski sertificēto bišu saimju skaita aprēķināšanai (visas izmaiņas jāpaziņo 7 dienu laikā).
22.maijs	Lauksaimniekam jābūt reģistrētam Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā, pretendējot uz atbalstu pasākuma "Agrovide un klimats" aktivitātē "Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā".
22.maijs – 31.decembris	Pretendējot uz maksājumu gados jaunajiem lauksaimniekiem, juridisko personu kontrolē maksājuma nosacījumiem atbilstoša viena vai vairākas fiziskas personas.
23.maijs – 15.jūnijs	Vienotā iesnieguma iesniegšana ar atbalsta apjoma samazinājumu (1% par katru nokavēto darba dienu). Var pieteikt jaunus atbalsta veidus (ar attiecīgu samazinājumu), pievienot jaunas platības, precizēt deklarēto platību lielumu un izmantojuma veidu.

Datums / periods	Svarīgi atcerēties!
30.maijs	Papuves platībai pirmo reizi jābūt mehāniski apstrādātai, ja iepriekšējā gadā laukā bija ilggadīgais zālājs.
9.jūnijs	Iepriekšējā gadā uzartajiem vai pārveidotajiem Eiropas Savienības (ES) nozīmes zālāju biotopiem jābūt pārveidotiem atpakaļ par ilggadīgo zālāju.
15.jūnijs	Jāiesniedz iesniegums Valsts augu aizsardzības dienestā par kaņepju platības iekļaušanu THC monitoringā un līdz 30.jūnijam jāveic maksājums par platību iekļaušanu THC monitoringā.
	Lauksaimniecības zemei jābūt lauksaimnieka īpašumā vai lietošanā.
26. jūnijs	Pēdējā diena, kas pārklājumus var labot bez soda sankcijām.
15.jūlijs	Ekoloģiski nozīmīga platība: papuvei jābūt uzturētai vismaz sešus mēnešus pēc kārtas kārtējā gadā un vismaz līdz 15.jūlijam.
15.augusts	Jābūt noganītiem vai nopļautiem un novākti zālājiem, kas nav ES nozīmes zālāju biotopi un kas nav zālāji, kurus izmanto biškopībā nektāra vākšanai vai ārstniecības augu vākšanai.
1. septembris – 31.oktobris	Ekoloģiski nozīmīga platība: starpkultūrām jābūt iesētām līdz 1.septembrim un uz lauka jābūt vismaz līdz 31.oktobrim.
15.septembris	Papuvei jābūt mehāniski apstrādātai.
	Rindstarpām, kuru platums pārsniedz vienu metru, jābūt izpļautām vai mehāniski apstrādātām, nokaltušie ilggadīgo stādījumu koki vai krūmi jāaizvāc.
	Jābūt noganītiem vai nopļautiem un novākti bioloģiski vērtīgajiem zālājiem vai zālājiem, kas atzīti par ES nozīmes zālāju biotopiem.
	Jābūt nopļautiem un novākti aramzemē sētiem zālājiem, tīrsējā sētiem tauriņziežiem un ilggadīgajiem zālājiem, kas izmantojami biškopībā nektāra vākšanai vai ārstniecības augu vākšanai.
	Ekoloģiski nozīmīga platība: jā saglabā uz lauka stiebrzāļu pasēja, ja ekoloģiski nozīmīgas platības nodrošināšanai laukā audzēti vasarāji ar stiebrzāļu pasēju.
1.oktobris	Jābūt nokultiem zālājiem, kas izmantojami sēklaudzēšanai.
15.oktobris	Pēdējais datums līdz kuram saimniecības pārņēmējam jāinformē LAD par saimniecības pārņemšanu un jāpieprasa atbalsta maksājumi.
1.novembris	Bišu saimju skaita paziņošana Lauksaimniecības datu centram.
nākamā gada 31.marts	Pretendējot uz atbalstu pasākuma “Agrovide un klimats” aktivitātē “Rugāju lauks ziemas periodā”, pēc ražas novākšanas uz lauka jābūt saglabātām neiestrādātām atbalsttiesīgo kultūraugu pēcplaujas atliekām (rugājiem) vai to nenopļautām atliekām līdz nākamā gada 31.martam.
nākamā gada 15.aprīlis	Pretendējot uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par sēklām, ja kārtējā gadā izaudzētā sēkla ir sertificēta citā ES dalībvalstī, LAD jāiesniedz attiecīgās ES dalībvalsts par sēklu sertificēšanu atbildīgās iestādes izsniegts dokuments par kārtējā gadā izaudzēto un līdz nākamā gada 15.aprīlim sertificēto attiecīgās sugas un šķirnes sēklu apjomu.

II Jaunumi un izmaiņas maksājumos

Kopīgie nosacījumi par tiešajiem maksājumiem un lauku attīstības pasākumiem

- Vienoto iesniegumu Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) jāiesniedz **līdz 22.maijam** vai ar atbalsta apjoma samazinājumu **līdz 15.jūnijam**. Grozījumus iesniegumā varēs iesniegt līdz 15.jūnijam.
- Vienotajā iesniegumā jādeklarē tas kultūraugs, kurš aug vai iesēts laukā līdz kārtējā gada 25.jūnijam un dominē, pārsniedzot 60% no laukā augošajiem augiem, laikposmā no 25.jūnija līdz 31.augustam.
- Līdz 2017.gada 26.jūnijam pārklājumu labošanu EPS atbalsta pretendenti varēs veikt bez soda sankcijām.
- Iesniedzot Vienoto iesniegumu, varēs norādīt vienīgi tos jaunus laukus vai precizējumus ārpus lauku bloka, kuru ārpus lauku bloka esošā platība ir vismaz 0,3 ha.
- Platībās, kurās audzē kaņepes, jānodrošina minimālais kaņepju izsējamais daudzums – 15 kg/ha.
- Vienotajā iesniegumā zālāji jādeklarē kā ilggadīgie zālāji (k.k.710), ja:
 - ja lauksaimniecības zemē kārtējā gadā sēj vai audzē *aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījumu* (turpmāk – *aramzemē sēts zālājs*) un tā iepriekšējā gadā tika deklarēta kā *ilggadīgais zālājs*;
 - ja lauksaimniecības zemē, kurā kārtējā gadā sēj vai audzē *aramzemē sētu zālāju* un kurā vismaz piecus iepriekšējos gadus pēc kārtas audzēts zālājs, t.sk. veikta zālāja atjaunošana.
- Lauku bloku kartē būs redzamas platības, kas klasificētas par ilggadīgajiem zālājiem (zālāji, kas vismaz 5 gadus pēc kārtas deklarēti ar k.k. 720 vai iepriekšējā gadā deklarēti ar k.k. 710). Šīs ilggadīgo zālāju platības drīkst uzart. Tomēr, ja valstī ilggadīgo zālāju īpatsvars samazināsies vairāk par 5%, lauksaimniekiem tās būs jāpārveido atpakaļ par ilggadīgajiem zālājiem.

Tiešie maksājumi (ekoloģiski nozīmīgas platības – ENP)

- ENP slāpekli piesaistošie kultūraugu saraksts papildināts ar soju. 1 ha sojas = 0,7ha ENP.
- Ieviests jauns ENP veids – starpkultūras: vasaras rapsis, viengadīgā airene, baltās sinepes, eļļas rutks, auzas, facēlija, griķi vai vasaras vīķi būs ekoloģiski nozīmīga platība, ja sēti vismaz divu minēto augu maisījumā pirms 1.septembra un sējums saglabāts laukā vismaz līdz kārtējā gada 31.oktobrim. 1 ha starpkultūras = 0,3ha ENP. Starpkultūru sēklu maisījumā katra kultūrauga sēklu masas īpatsvars vai katra kultūrauga skaita īpatsvars veido vismaz 20%.
- Vienotajā iesniegumā starpkultūru nevar atzīmēt laukam, par kuru pieprasīts atbalsts RLZP aktivitātē.

Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem (JAL)

- Mainīti nosacījumi attiecībā uz kapitāldaļu skaitu kapitālsabiedrībās un īpašniekiem zemnieku saimniecībās, ja tās JAL maksājumam pirmo reizi piesakās 2017.gadā:
 - ja kapitālsabiedrība pirmo reizi JAL piesakās 2017.gadā un tajā vismaz periodā no 22.05.2017. līdz 31.12.2017. ir viena JAL vecuma nosacījumiem atbilstoša un paraksttiesīga persona, tai jāpieder vairāk par 50%, ja vairākas personas – tām katrai jāpieder vismaz 20% un kopā vairāk par 50%.
 - ja zemnieku saimniecība (ZS) pirmo reizi piesakās JAL 2017.gadā, tad vismaz periodā no 22.05.2017. līdz 31.12.2017. tās lēmumi jākontrolē vienam vai vairākiem pēc JAL vecuma nosacījumiem atbilstošiem paraksttiesīgiem īpašniekiem. ZS nebūs atbilstoša JAL nosacījumiem, ja ZS īpašnieki būs, piemēram, tēvs (kas neatbilst JAL nosacījumiem) un dēls (kas atbilst JAL nosacījumiem).
- Juridiskām personām, kuras ir apstiprinātas JAL atbalstam jau 2015. un/vai 2016.gadā saglabājas līdzšinējā kārtība.
- Gan fiziskās, gan juridiskās personas JAL var saņemt ne vairāk kā 5 gadus, tomēr juridiskās personas ne ilgāk kā līdz gadam, pēc kura to vairs nekontrolē neviens jaunais lauksaimnieks, kurš to kontrolēja no 22.maija līdz 31.decembrim tajā gadā, kad tā pirmo reizi tika apstiprināta JAL atbalstam.

Brīvprātīgi saistītie atbalsti (BSA)

- BSA par liellopiem varēs saņemt arī par *Vagjū* šķirni un BSA par aitām papildināta ar šķirnēm *Dala* un *Norvēģijas baltā*.
- BSA par sertificētām sēklām (sertificētas sēklas kartupeļiem (SSK), sertificētās stiebrzaļu un lopbarības augu sēklām (SSA), sertificētu labības sēklu (SLS)) piešķirs tikai par tiem hektāriem, par kuriem izpildīs ražības prasību.
- BSA SSA varēs saņemt arī par platībām ar auzeņaireni.
- BSA SSA un SLS atbalstu varēs saņemt arī par citā ES dalībvalstī sertificētām sēklām. Šajā gadījumā lauksaimniekam līdz 15.04.2018. jāiesniedz LAD attiecīgās ES dalībvalsts par sēklu sertificēšanu atbildīgās iestādes izsniegts dokuments par 2017.gadā izaudzēto un līdz 15.04.2018. sertificēto attiecīgās sugas un šķirnes sēklu apjomu.
- BSA varēs saņemt arī par vasaras ripsi (*Brassica rapa*).
- BSA par dārzeniņiem (SDA) varēs saņemt arī par platībām ar dillēm un salātiem.

Mazo lauksaimnieku shēmas atbalsts (MLS)

- Lauksaimnieks tiks izslēgts no mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas, ja divus gadus pēc kārtas neizpildīs MLS atbalsta saņemšanas nosacījumus (pieteiks mazāku platību, platība nebūs nopļauta, neiesniegs Vienoto iesniegumu utt.).

Dīzeļdegviela ar samazināto akcīzes nodokļa likmi (ADE)

- Lai saņemtu samazinātās akcīzes nodokļa dīzeļdegvielu, jānodrošina minimālie ieņēmumi (netiek ieskaitīts valsts un ES atbalsts):
 - vismaz 285 EUR/ha;
 - vismaz 200 EUR/ha, ja ir bioloģiski sertificēta saimniecība.
- Iesniegumam var pievienot gada ienākumu deklarācijas D 3 pielikuma un D 31 pielikuma ieņēmumu un izdevumu pārskata vai cita dokumenta kopiju, kas apliecina ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības par iepriekšējo taksācijas gadu, lai varētu operatīvi izvērtēt iesniegumu un pieņemt lēmumu.
- Minimālie ieņēmumi netiek prasīti:
 - par papildus deklarēto platību salīdzinājumā ar pēdējo deklarēšanas periodu;
 - ja ir uzsākta saimnieciskā darbība, kas reģistrēta UR vai VID laikposmā no iepriekšējā gada 1. janvāra līdz kārtējā gada 1. jūnijam un kārtējā gadā pirmo reizi iesniegts Vienotais iesniegums.
- Iesniegumu par pieteikšanos ADE jāiesniedz EPS **līdz 1.jūnijam**. Pēc Vienotā iesnieguma iesniegšanas LAD, klientam tiks piedāvāta iespēja aizpildīt arī ADE iesniegumu

Lauku attīstības pasākums “Agrovide un klimats”

- Visās pasākuma aktivitātes BDUZ, VSMD, RLZP un SVIN pieejamā finansējuma apmērā 2017.gadā var uzņemties jaunas vai paplašināt esošās daudzgadu saistības.
- Uzskatāms, ka saistību platība nemainās, ja lauksaimnieks daudzgadu saistību periodā to samazina ne vairāk kā par 10% no:
 - aktuālās apstiprinātās saistību platības VSMD, RLZP, SVIN aktivitātēs;
 - aktuālās kopējās apstiprinātās saistību platības vai apstiprinātās saistību platības lauku bloku līmenī – BDUZ aktivitātē.
- Ja saistības tiek pārņemtas BDUZ aktivitātē, tad pārņēmējam, ja tas vēl nav apmeklējis mācības, tās jāapmeklē līdz 30.maijam nākamajā gadā pēc saistību pārņemšanas gada. Ja noteiktajā termiņā mācības nebūs apmeklētas, tiks piemērots atbalsta samazinājums 50% apmērā.
- SVIN precizēts, ka līdz 15.septembrim atbalsttiesīgos augus pēc to noziedēšanas var nopļaut un novākt no lauka vai sasmalcināt un atstāt izklaidus, bet nav atļauts iestrādāt augsni, lai tos nomainītu pret citu kultūraugu, ja vien attiecīgo lauku nesagatavo ziemāju sējai.

Lauku attīstības pasākums “Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA), aktivitātes BLAJ un BLAV

- Atbalsta pretendenti, kuriem ir spēkā esošas BLA saistības, 2017.gadā **nevar tās paplašināt**:
 - ja lauksaimnieks tās palielinās ne vairāk kā par 10% no aktuālās apstiprinātās BLA saistību platības, tiks uzskatīts, ka BLA saistību platība nemainās un LAD aprēķinās atbalstu par visu atbalsttiesīgo platību;
 - ja lauksaimnieks daudzgadu saistību periodā to palielina vairāk kā par 10% no aktuālās apstiprinātās BLA saistību platības, LAD aprēķinās atbalstu par visu to atbalsttiesīgo platību, kas nepārsniegs 10% palielinājumu. Saistību platība netiks palielināta.
- Uzskatāms, ka BLA saistību platība nemainās, ja lauksaimnieks daudzgadu saistību periodā **to samazina** ne vairāk kā par 10%
- BLA pasākumā jaunas saistības 2017.gadā var uzņemt:
 - tikai par dārzeni, kartupeļu un ilggadīgo stādījumu platībām;
 - ja 2016.gadā saimniecība sertificēta pirmo reizi, bet nepieteicās maksājumiem (par 2016.gada nosertificēto platību, bez kultūraugu ierobežojuma);
 - ja 2017.gadā saimniecība sertificēta pirmo reizi, lai īstenotu projektus jaunajiem lauksaimniekiem vai mazo saimniecību attīstīšana (bez kultūraugu ierobežojuma);
 - ja VSMD pārveido par BLA (nedrīkst pārsniegt iepriekšējo saistību platību; atbalsts tiks maksāts tikai par dārzeni, kartupeļu, augļu koku vai ogulāju platībām).

Saistību pārņemšanas gadījumā lauksaimniekam jāsažinās ar LAD.

- BLA pasākumā aktīvās saistības var nodot un pārņemt tikai vienas aktivitātes ietvaros, t.i., saistības BLAJ aktivitātē var nodot tikai personai, kura atbilst BLAJ, bet BLAV var tikai BLAV.
- Atbalsta pretendents ir jāinformē LAD viena mēneša laikā par gadījumu, kad tas citai personai nodod visu savu saimniecību vai tikai lauksaimniecības zemi, vai tās daļu, kas to pārņem vienlaikus ar attiecīgajām saistībām.
- Ja tiek pārņemtas BLA saistības, tad pārņēmējam, ja tas vēl nav apmeklējis mācības, tās jāapmeklē līdz 30.maijam nākamajā gadā pēc saistību pārņemšanas gada. Ja noteiktajā termiņā mācības nebūs apmeklētas, tiks piemērots atbalsta samazinājums 50% apmērā.
- BLA jānodrošina minimālie ieņēmumi ne vēlāk kā otrajā saimniekošanas gadā:
 - 2017.gadā – vismaz 170 EUR/ha (pēc 2016. vai 2015.gada pārskata vai ienākumu deklarācijas datiem);
 - sākot no 2018.gada – vismaz 200 EUR/ha (pēc 2017. vai 2016.gada pārskata vai ienākumu deklarācijas datiem).
- BLA minimālajos ieņēmumos netiek ieskaitīts valsts un ES atbalsts, kā arī krājumi. Minimālie ieņēmumi nav jānodrošina no atmatas, ilggadīgo stādījumu (līdz četrus gadus vecuma sasniegšanai) platības, kā arī, ja atbalsta pretendents ir uzsācis saimniecisko darbību lauksaimniecībā un reģistrējies Uzņēmumu reģistrā (UR) vai Valsts ieņēmumu dienestā (VID) iepriekšējā kalendārajā gadā, vai no platības, kurā kultūraugi ir cietuši nepārvaramas varas vai ārkārtas apstākļu dēļ gadā, par kuru tika sagatavota gada ienākumu deklarācija vai uzņēmuma gada pārskats, un atbalsta pretendents par to ziņojis LAD 15 darba dienu laikā.
- Atbalstu piešķirs tikai par to papuves platību, kas **nepārsniedz 25%** no kopējās aramzemes.
- Lai saņemtu atbalstu par bioloģiski sertificētām bišu saimēm, saimniecībā kārtējā gadā no 15.maija līdz 15.septembrim jābūt vidēji vismaz **20,01** bioloģiski sertificētām bišu saimēm un vismaz 1 ha atbalsttiesīgas platības.
- Lauksaimniekam jāinformē LAD par ganību sezonā (15.maijs – 15.septembris) notikušajām izmaiņām bišu saimju skaitā 7 dienu laikā pēc notikuma.
- Ja kopējā platība, kur saimniecība vāc ārstniecības augus, pārsniedz 50 ha, tad platībā, kas pārsniedz 50 ha, jānodrošina liellopu blīvums.

“Kompensācijas maksājums par NATURA 2000 meža teritorijām” (NIM)

- Par NIM platību nevar vienlaicīgi saņemt BDUZ atbalstu kā par platību, ko aizņem 4.ražības klases zālāji.
- NIM viena ierobežojuma veida minimālā platība vienā laukā ir vismaz 0,1 hektārs.

III Atbalsta veidu savienojamība viena lauka ietvaros un Vienotajā iesniegumā

Atbalsta veidi	Tiešie maksājumi														Lauku attīstības pasākumi					
	VPM	ZAL	JAL	BSA par dzīvniekiem	BSA par platībām									MLS	BDUZ	VSMD	RLZP	SVIN	BLA	ADSI
					SAP	SKC	SSK	SSA	SLS	SMI	SVR	SDA	SAU							
VPM		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
ZAL	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
JAL	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
BSA par dzīvniekiem	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
SAP	+	+	+	+		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	+
SKC	+	+	+	+	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+
SSK	+	+	+	+	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+
SSA	+	+	+	+	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	+
SLS	+	+	+	+	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	+
SMI	+	+	+	+	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	+	-	+	+
SVR	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	+	-	+	+
SDA	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	+	-	-	+	+
SAU	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	+	-	-	+	+
MLS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		+	+	+	+	+	+
BDUZ	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+		-	-	-	-	+
VSMD	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	-	+	+	+	-		-	-	-	+
RLZP	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	-	-		-	+	+
SVIN	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-		-	+
BLA	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-		+
ADSI	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
NIM	<i>Piesakot meža zemes platības LAP NIM pasākuma maksājumam, tas neietekmē lauksaimniecības zemes pieteikšanu citiem platību maksājumiem</i>																			